

Przedstawienie wyników zrealizowanych dotychczas prac w ramach projektu PZO w PLB200007 Dolina Górnej Narwi

II spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy

27 lutego 2026 r.

mgr Oliwier Myka

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Przedmioty ochrony

(zielony – zinwentaryzowane w 2025 r., niebieski – do zinwentaryzowania w 2026 r.)

- A006 perkoz rdzawoszyi
- A021 bąk
- A031 bocian biały
- A038 łabędź krzykliwy
- A041 gęś białoczelna
- A050 świstun
- A054 rożeniec
- A055 cyranka
- A081 błotniak stawowy
- A084 błotniak łąkowy
- A118 wodnik
- A119 kropiatka
- A120 zielonka
- A122 derkacz
- A142 czajka
- A151 batalion
- A154 dubelt
- A156 rycyk
- A162 krwawodziób
- A197 rybitwa czarna
- A198 rybitwa białoskrzydła
- A215 puchacz
- A222 uszatka błotna
- A239 dzięcioł biało brzbiety
- A272 podróżniczek
- A294 wodniczka
- A409 cietrzew

A006 perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*

źródło własne

Liczebność zgodnie z SDF: 60 p. ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.: 0 p. ^{2, 3}

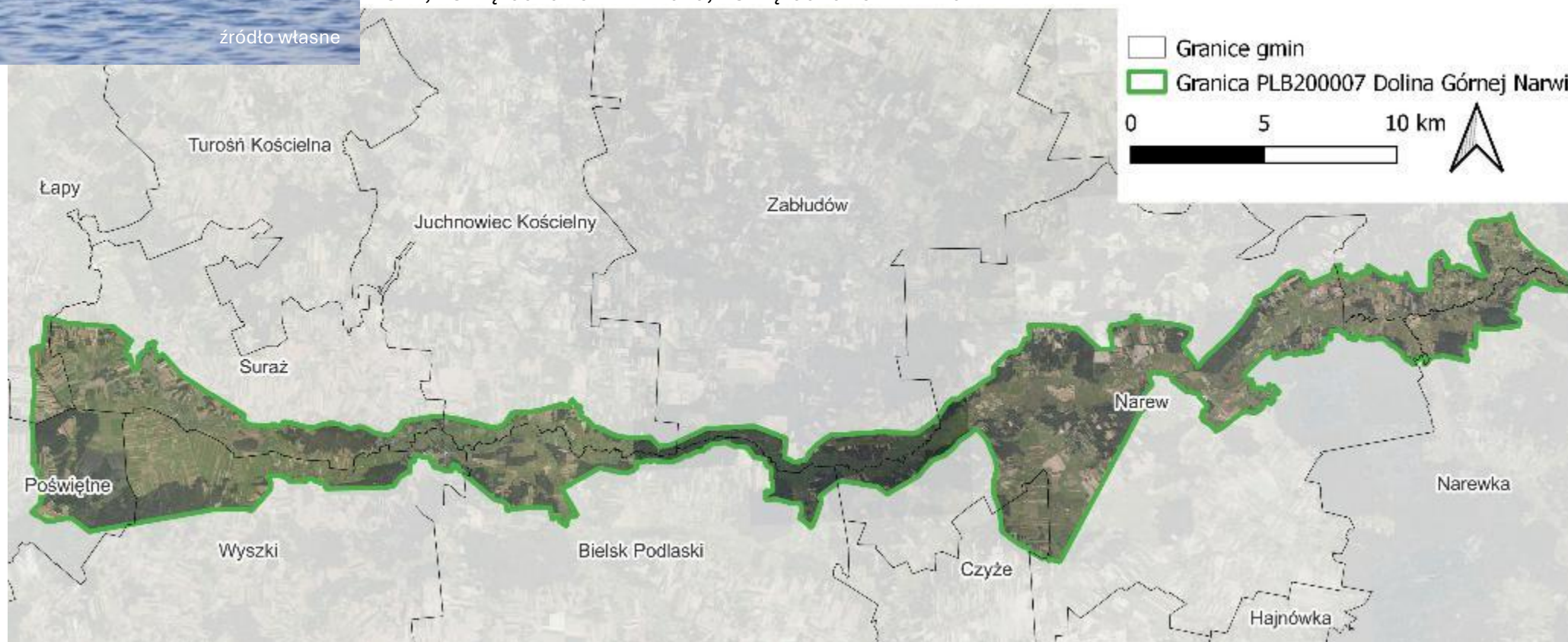
¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

Stan populacji: U2

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U2

Ogólna ocena: U2

A021 Bąk *Botaurus stellaris*

źródło Wikipedia

Liczebność zgodnie z SDF: 49 s. ¹

Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.: 3
- 6 s. ^{2, 3}

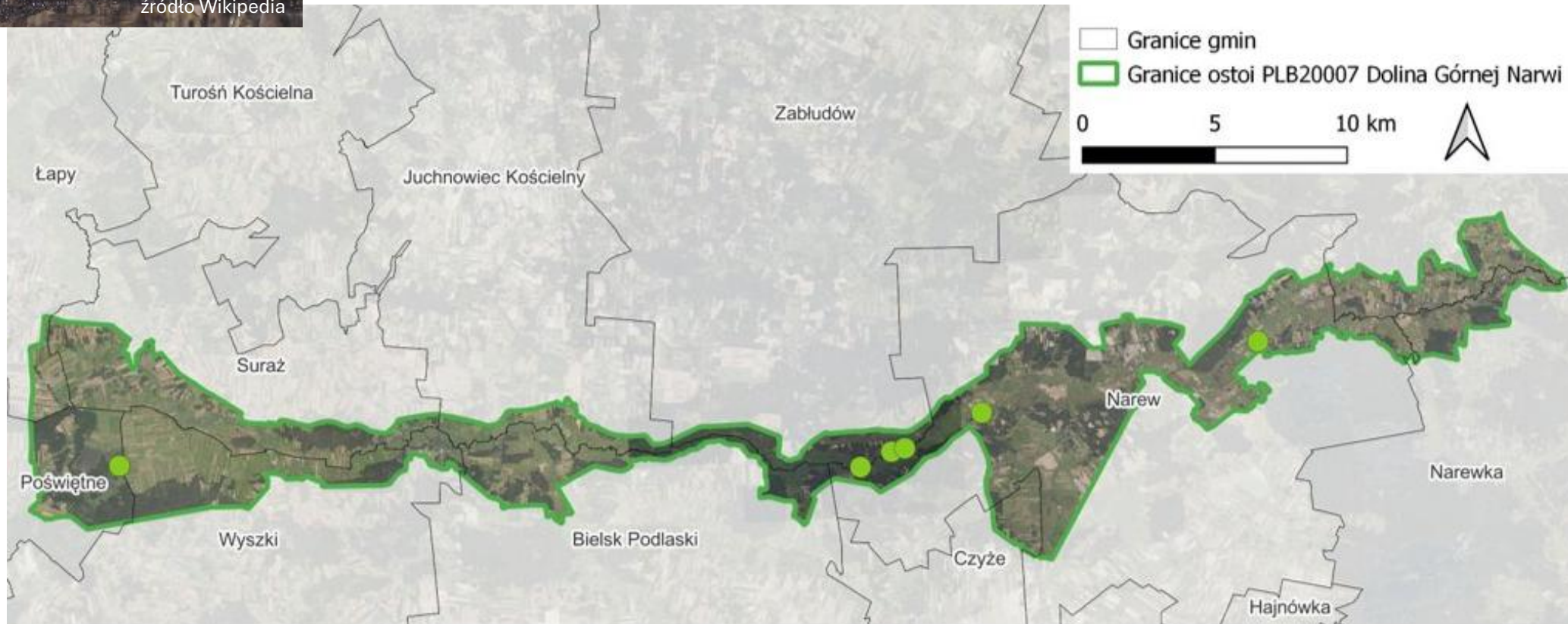
Stan populacji: U1

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U1

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

A031 Bocian biały *Ciconia ciconia*

źródło własne

Liczebność zgodnie z SDF: 105-137p. ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2019 r. r.: 74 p. ²

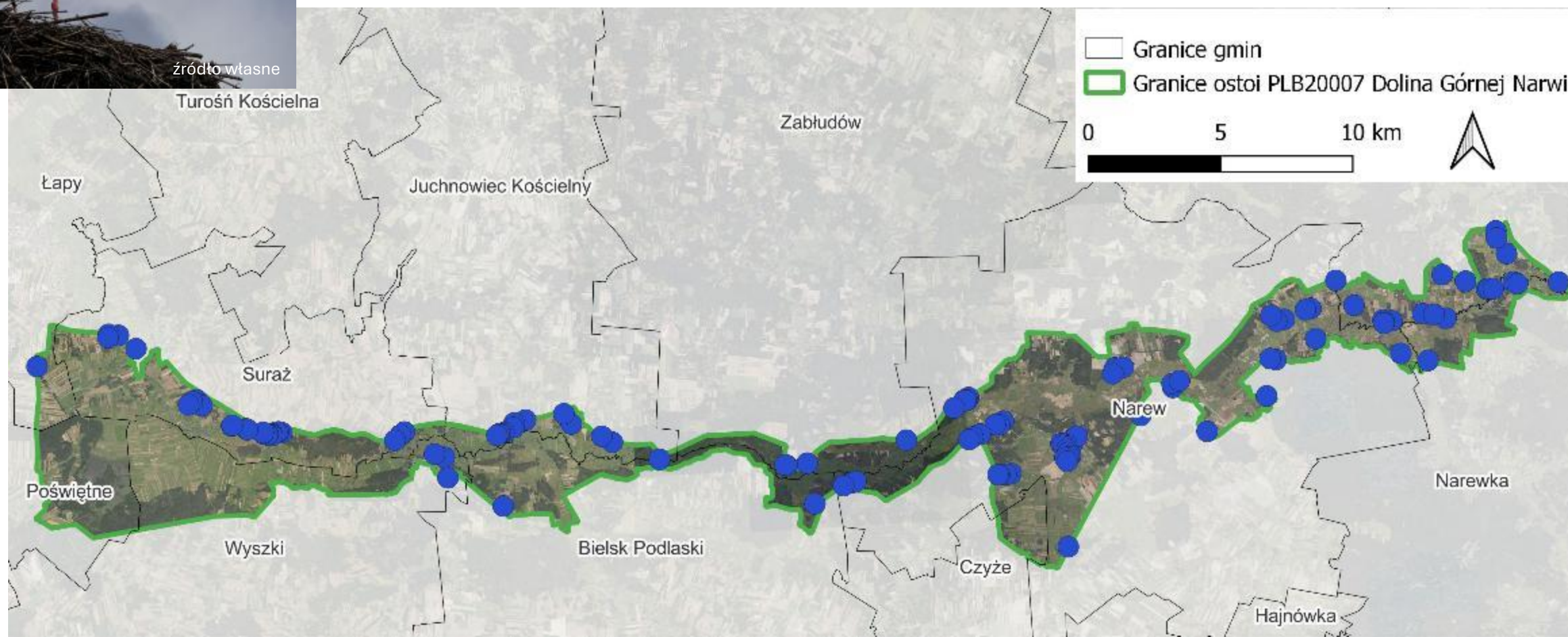
¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019

Stan populacji: U1

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U1

A038 Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*

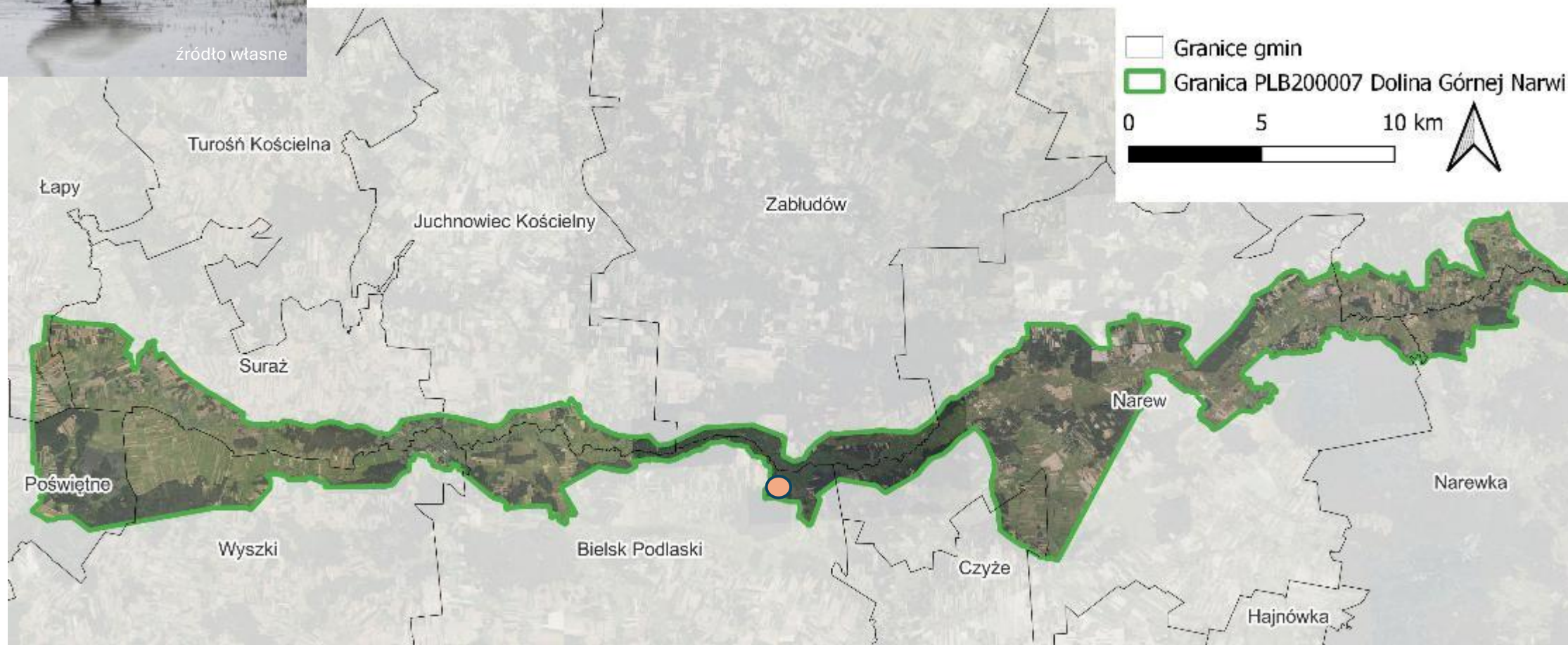

źródło własne

Liczebność zgodnie z SDF: 2 p. ¹
Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2025 r. r.: 1 p.

¹ SDF

Stan populacji: FV
Stan siedliska: U1
Perspektywa zachowania: U1
Ogólna ocena: U1

A041 Gęś białoczelna *Anser albifrons*

Liczebność zgodnie z SDF: 15 000 ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2019 r. r.: 3 800 ²

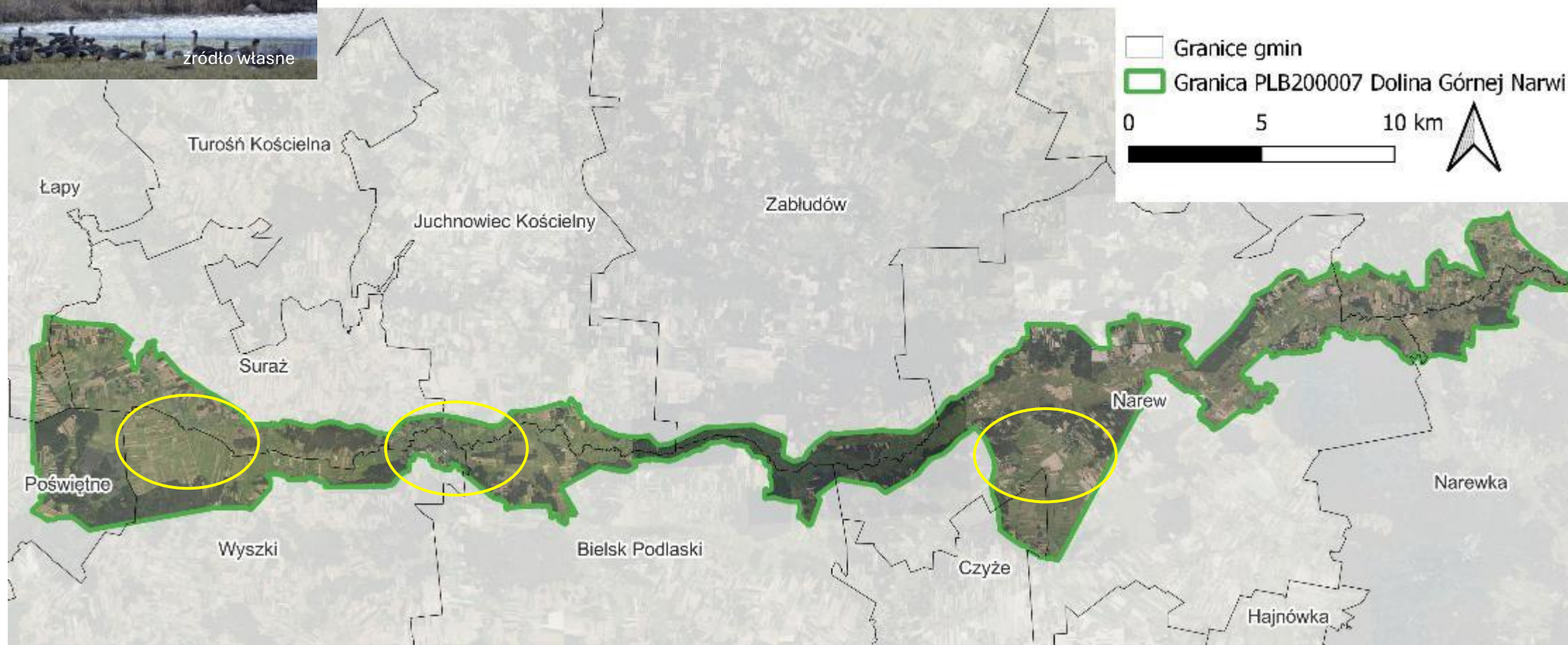
¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019

Stan populacji: U1

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U1

A050 Świstun *Anas penelope*

Liczebność zgodnie z SDF: 2000 – 3000 ¹

Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.: 2
790 ^{2, 3}

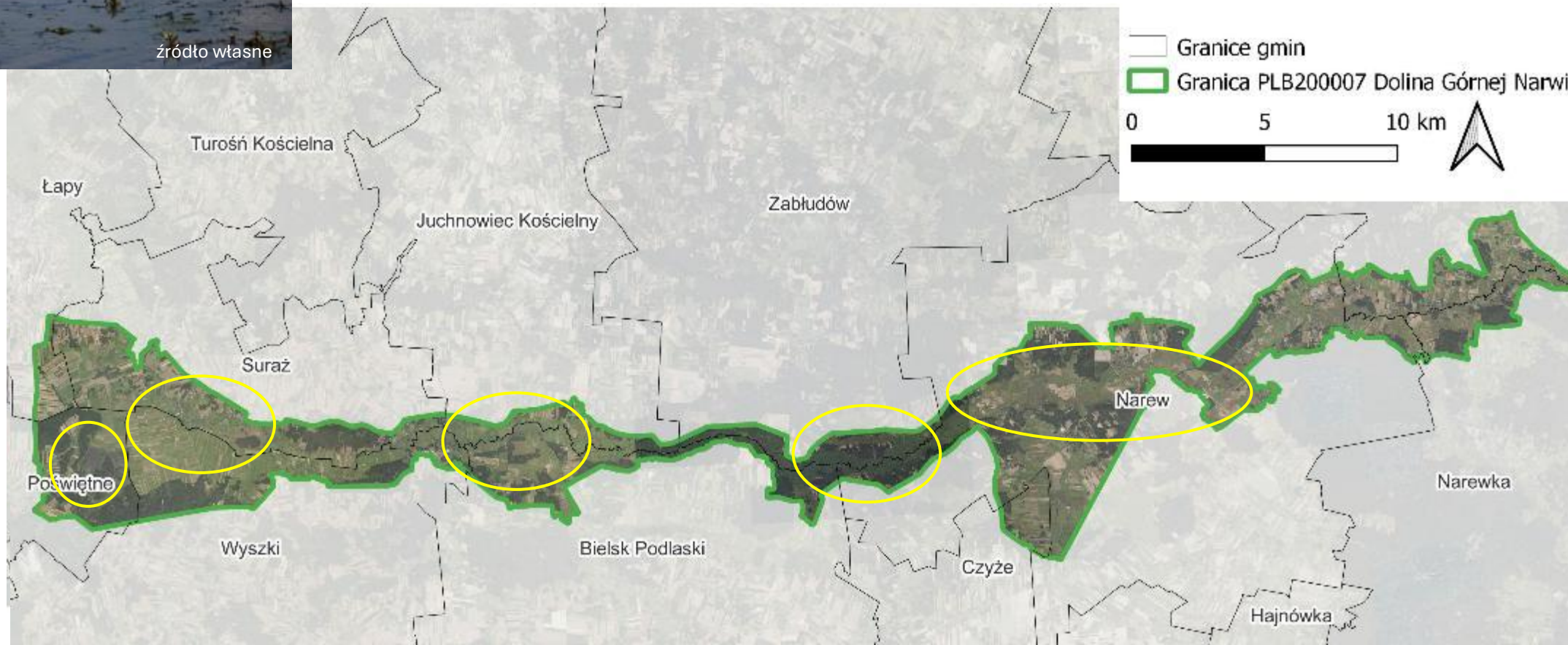
Stan populacji: U1

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U1

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

A054 Rożeniec *Anas acuta*

Liczebność zgodnie z SDF: ¹

Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.:
600 – 620 ^{2, 3}

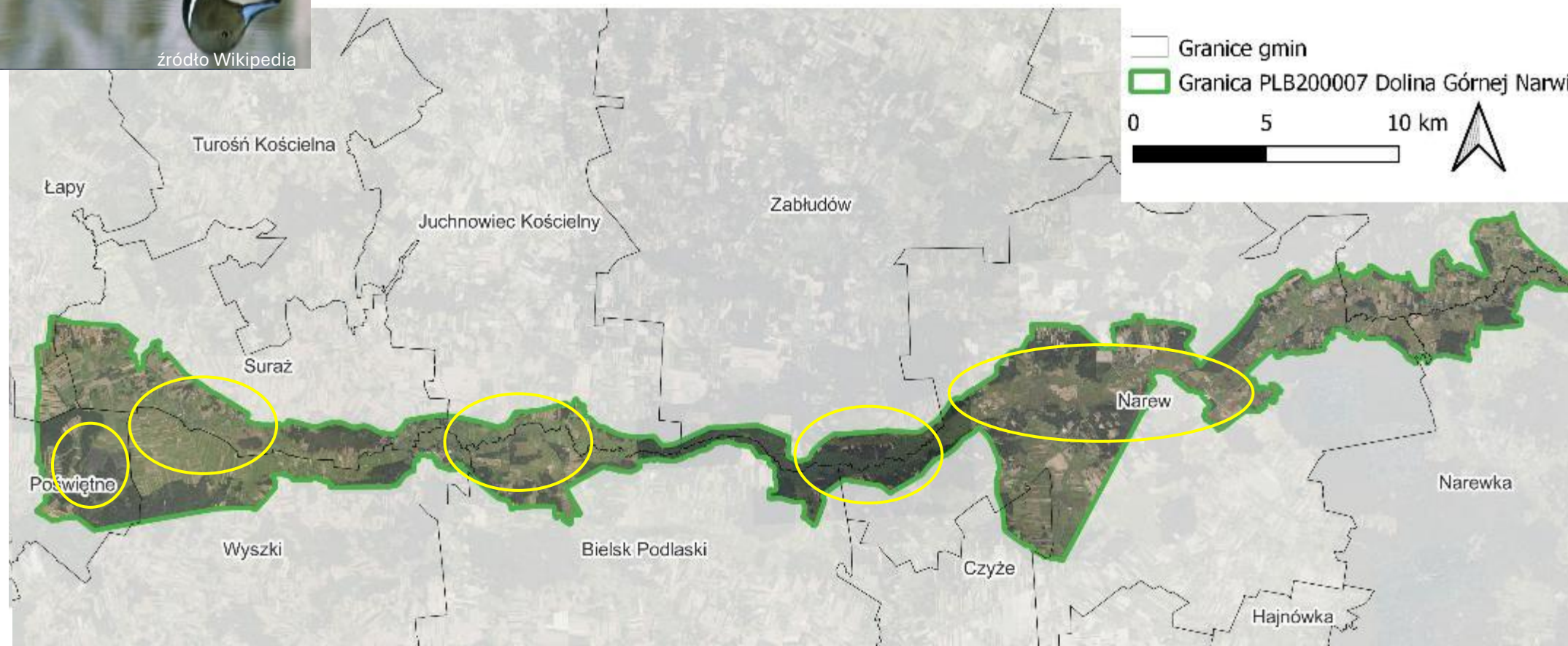
¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

Stan populacji: U1

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U1

A055 Cyranka *Spatula querquedula*

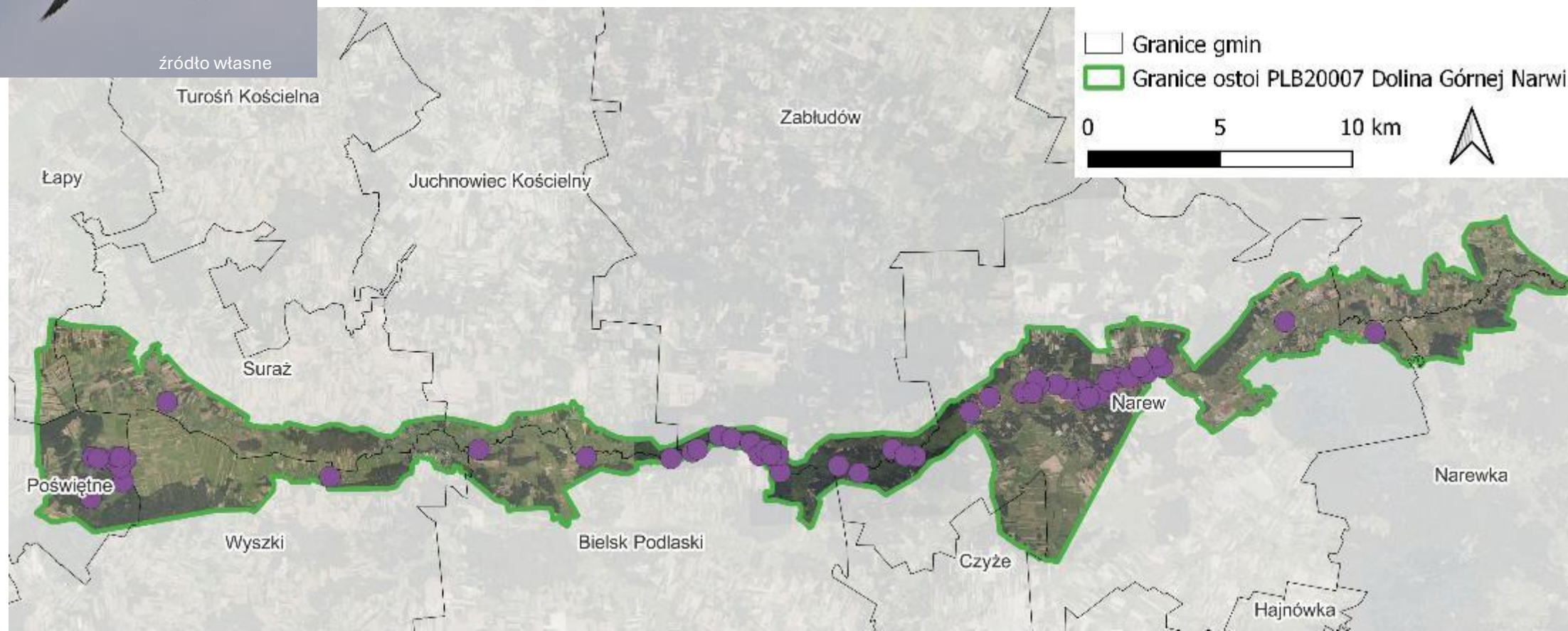

źródło własne

Liczebność zgodnie z SDF: 350-410 p. ¹
Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.:
17 – 130 p. ^{2,3}

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

Stan populacji: U1
Stan siedliska: U1
Perspektywa zachowania: U1
Ogólna ocena: U1

A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*

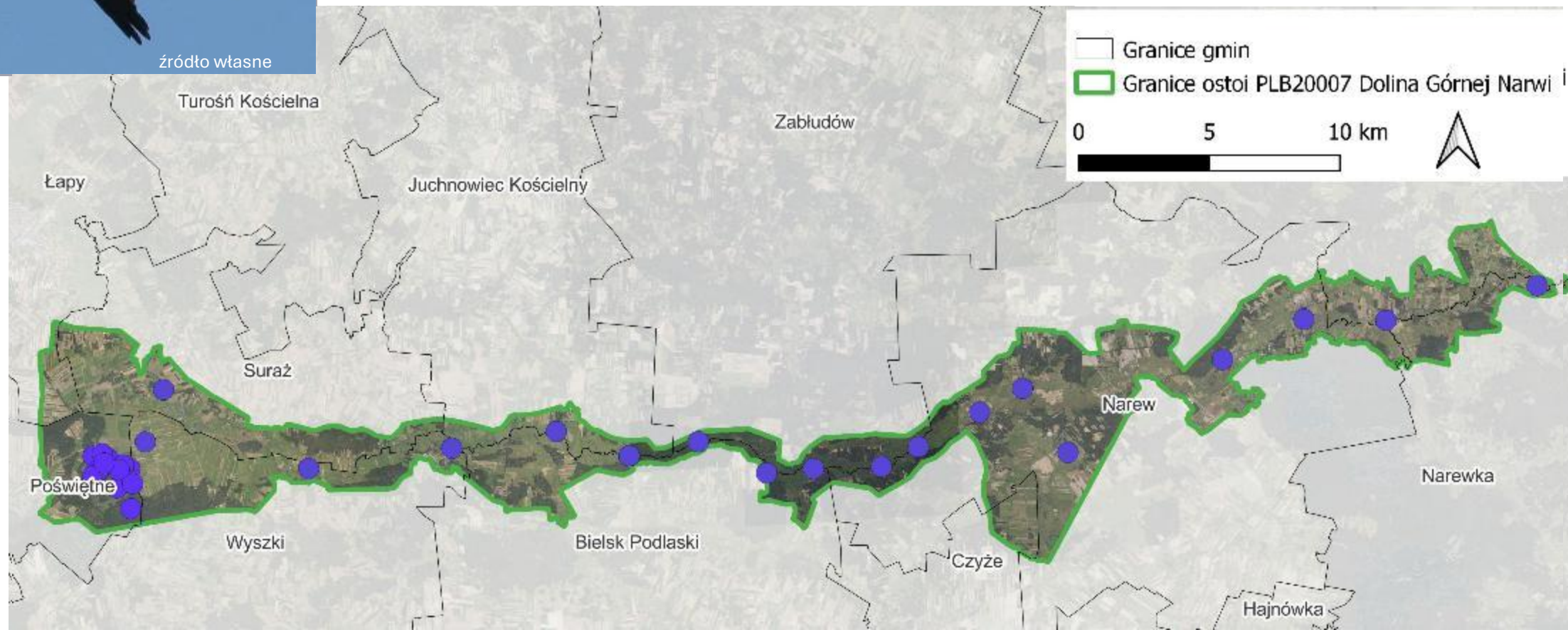

źródło własne

Liczebność zgodnie z SDF: 41 – 91 p.¹
Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.:
29 – 32 p.^{2, 3}

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

Stan populacji: U1
Stan siedliska: FV
Perspektywa zachowania: FV
Ogólna ocena: U1

A084 Błotniak łąkowy *Circus pygargus*

Liczebność zgodnie z SDF: 5 – 45 p. ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2020-2021: 1 p.

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2025 p.: 0 p.

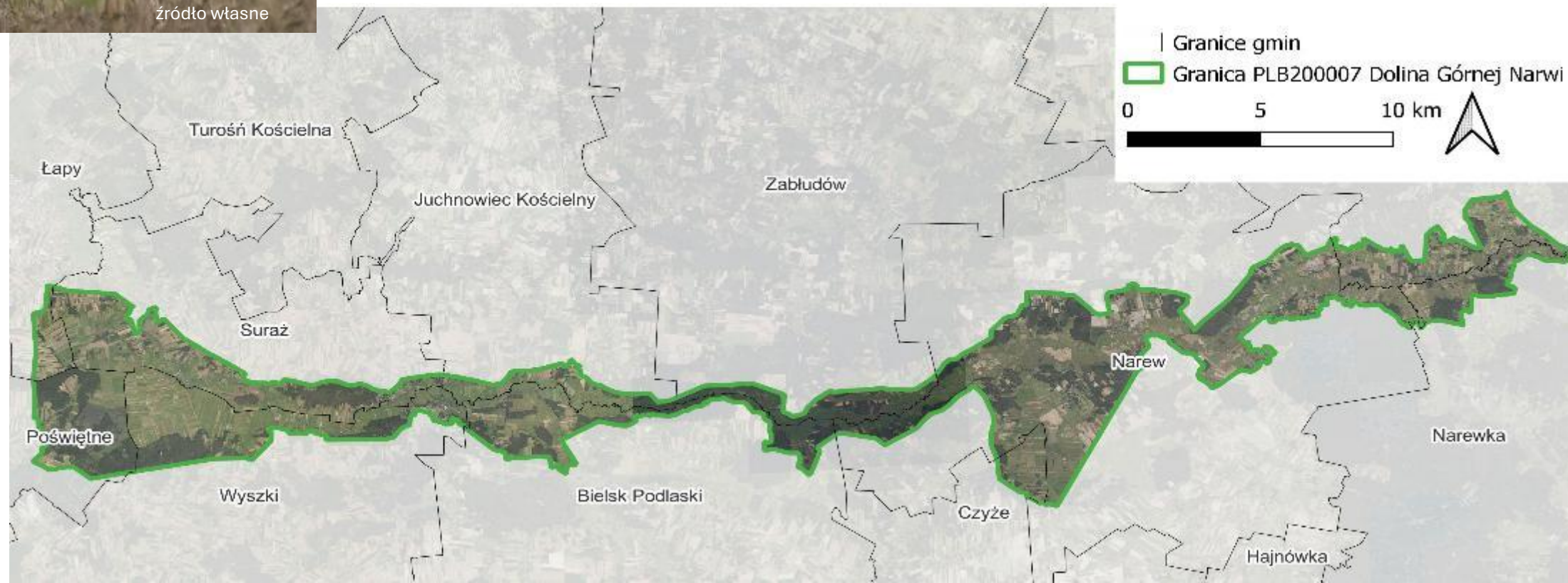
Stan populacji: U2

Stan siedliska: FV

Perspektywa zachowania: U2

Ogólna ocena: U2

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2021

A118 Wodnik *Rallus aquaticus*

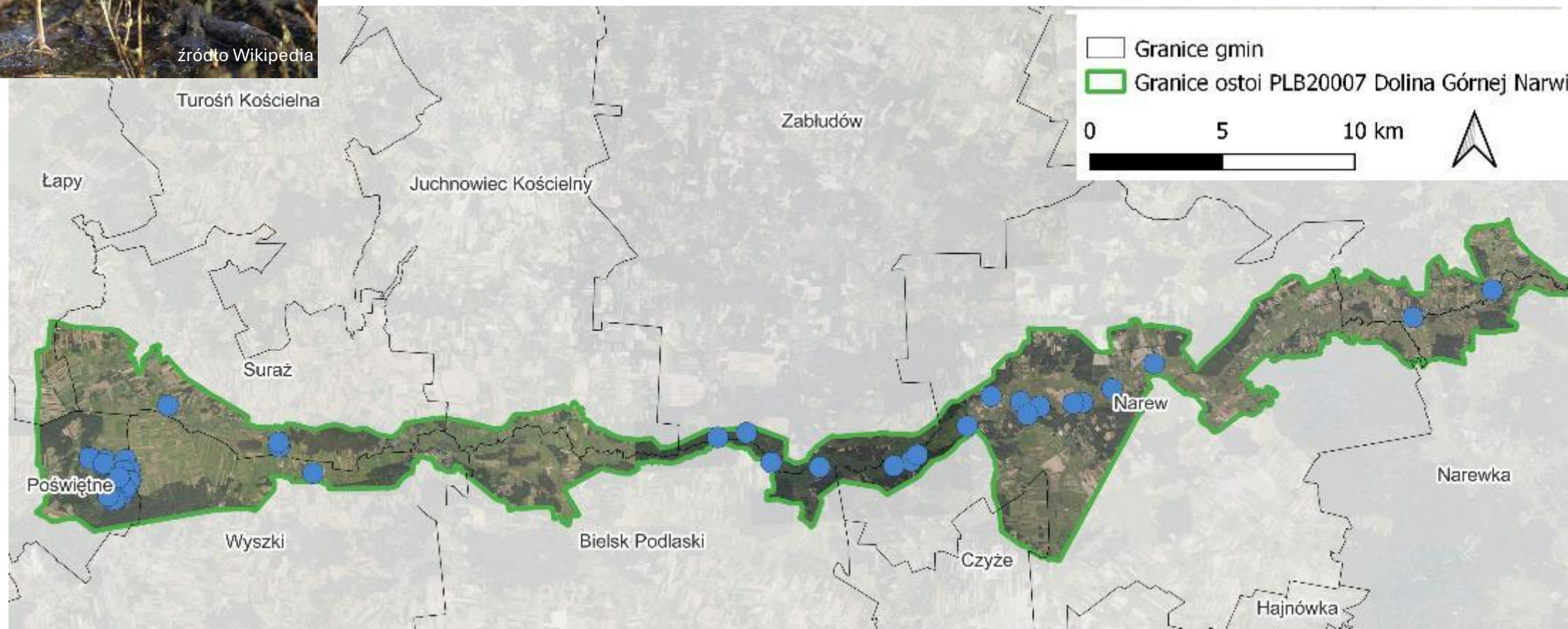

źródło Wikipedia

Liczebność zgodnie z SDF: 300 – 400 s. ¹
Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.:
51 - 53 s. ^{2, 3}

Stan populacji: U1
Stan siedliska: U1
Perspektywa zachowania: FV
Ogólna ocena: U1

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

A119 Kropiatka *Porzana porzana*

źródło własne

Liczebność zgodnie z SDF: 323 s. ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2025 p.: 6 s.

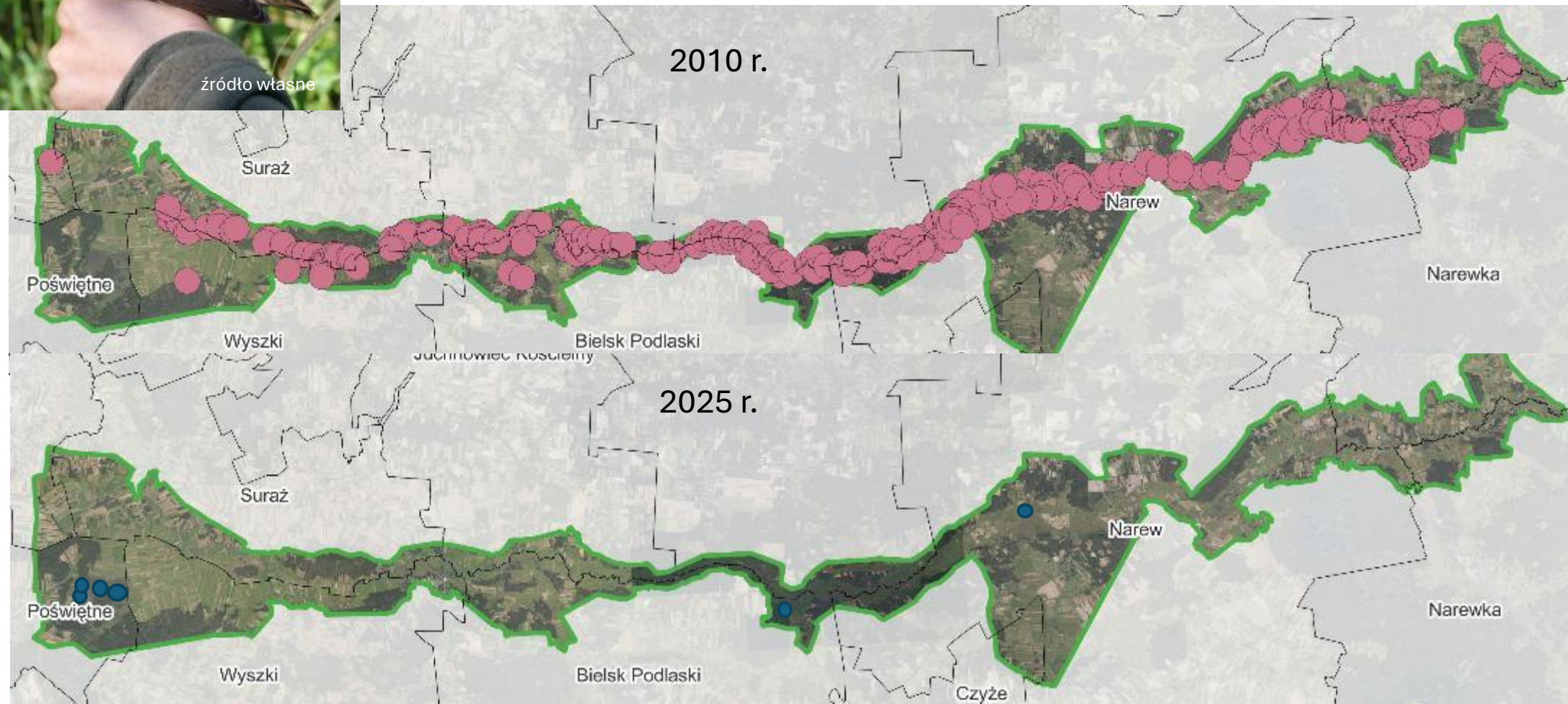
¹ SDF

Stan populacji: U2

Stan siedliska: U2

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U2

A120 Zielonka *Porzana parva*

Liczebność zgodnie z SDF: 32 – 42 s. ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2025 p.: 3 s.

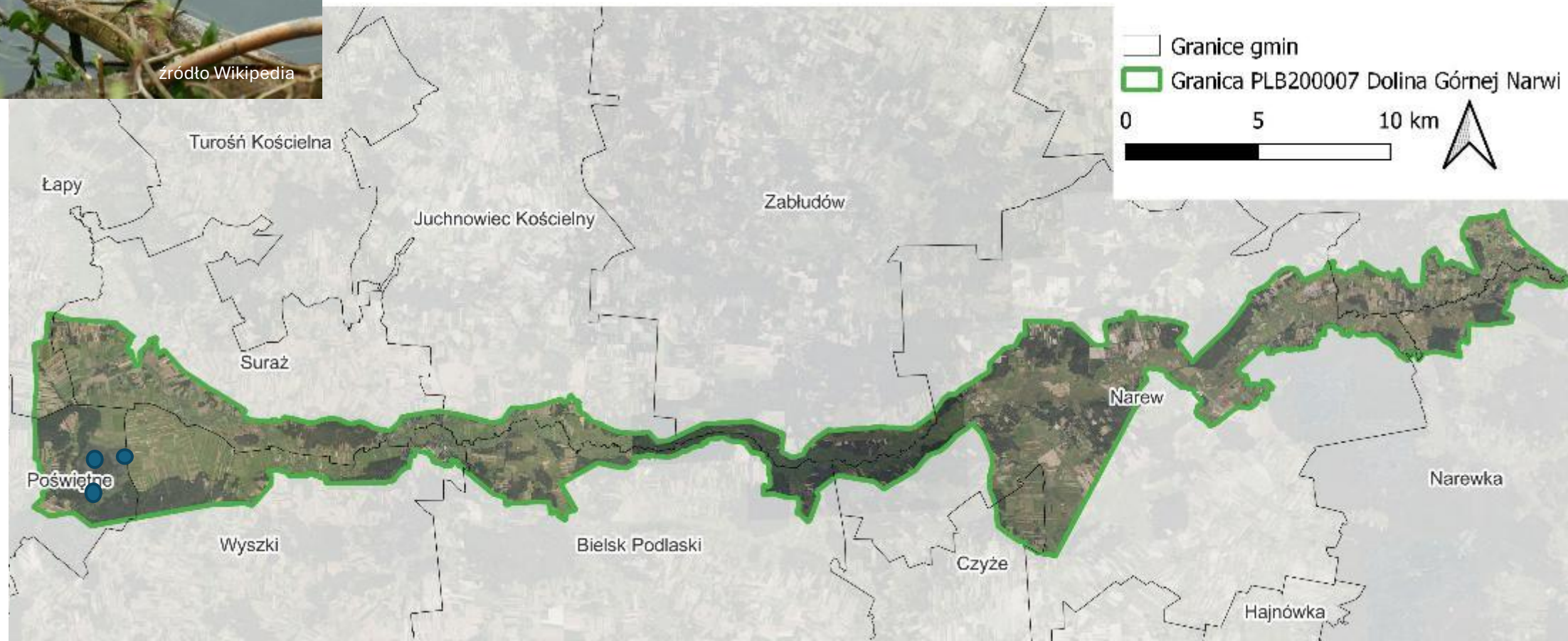
¹ SDF

Stan populacji: U1

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U1

A122 Derkacz *Crex crex*

źródło własne

Liczebność zgodnie z SDF: 651 - 887 s. ¹

Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2025 p.: 123 - 200 s.

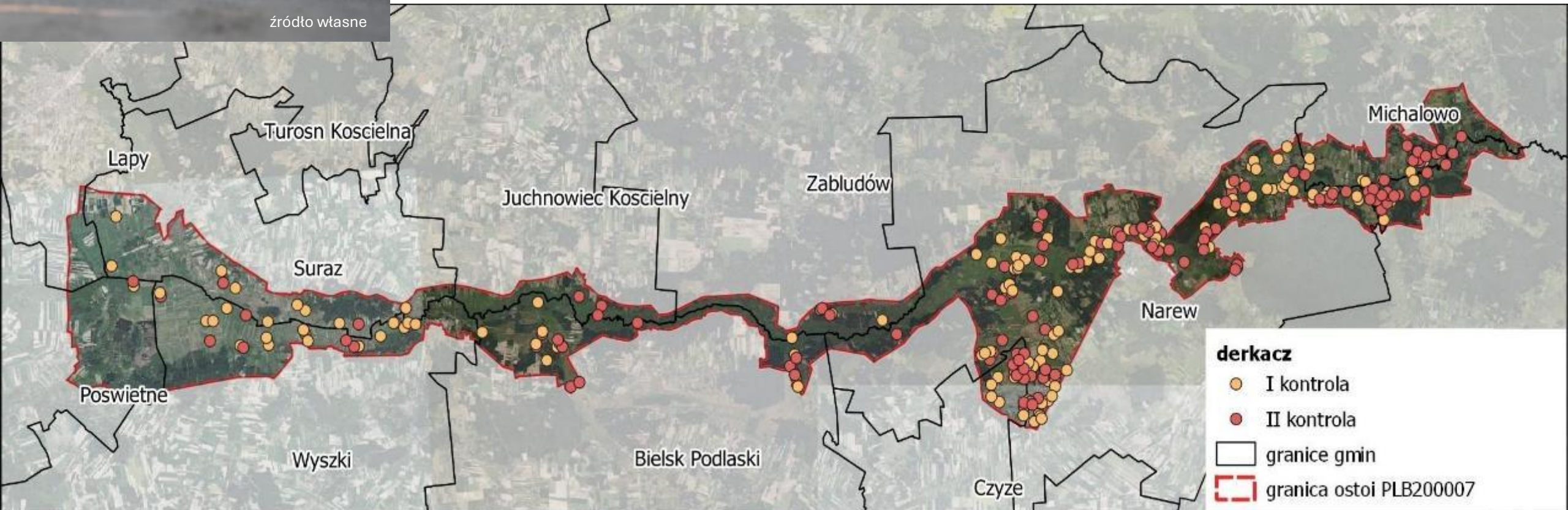
¹ SDF

Stan populacji: U2

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U2

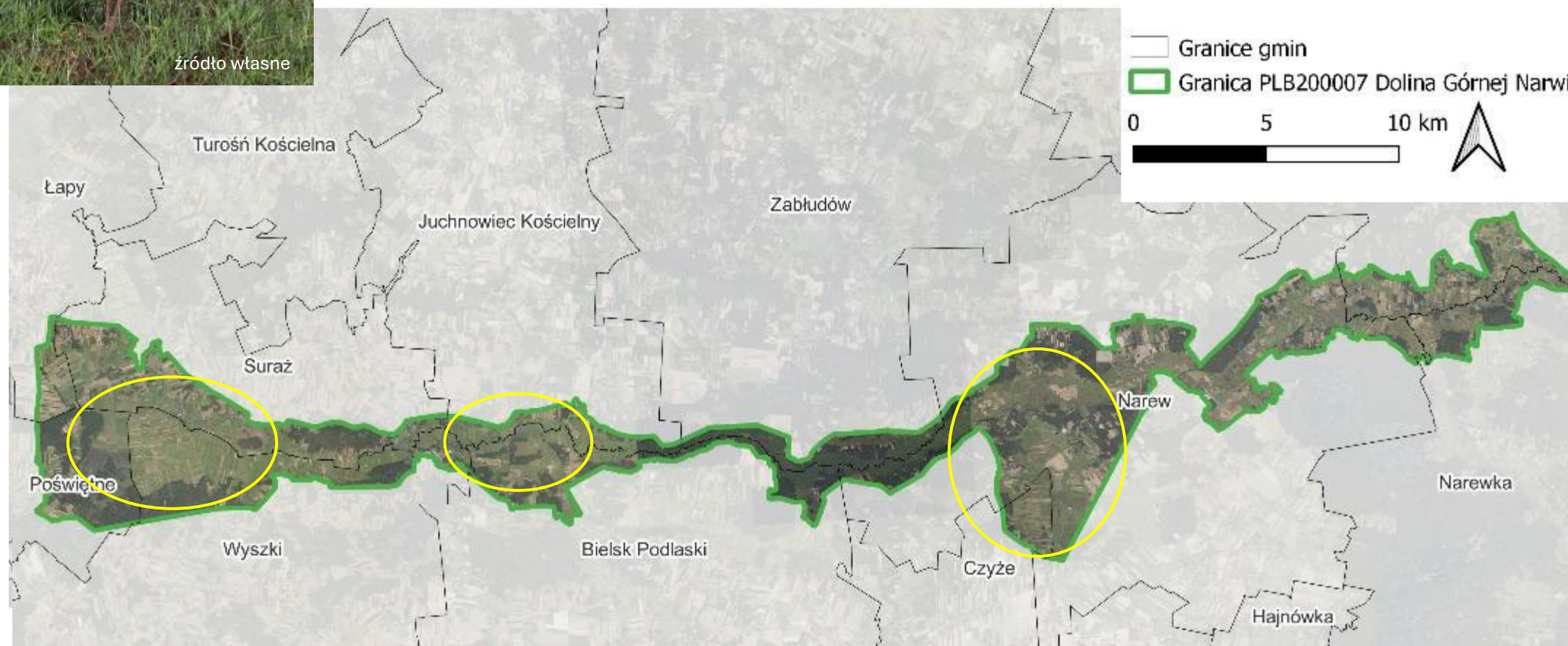
A142 Czajka *Vanellus vanellus*

Liczebność zgodnie z SDF: 3000 – 4000 ¹
Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.:
680 ^{2, 3}

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

Stan populacji: U1
Stan siedliska: U1
Perspektywa zachowania: U1
Ogólna ocena: U1

A151 Batalion *Philomachus pugnax*

Liczebność zgodnie z SDF: 1 – 6 p.
(lęgowych), 3000 – 4000 (na przelotach)¹

Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r.: 0 p. (lęgowej),
2500 – 4000 (na przelotach)²

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019

Lęgowe:

Stan populacji: U2

Stan siedliska: U2

Perspektywa

zachowania: U1

Ogólna ocena: U2

Na przelotach:

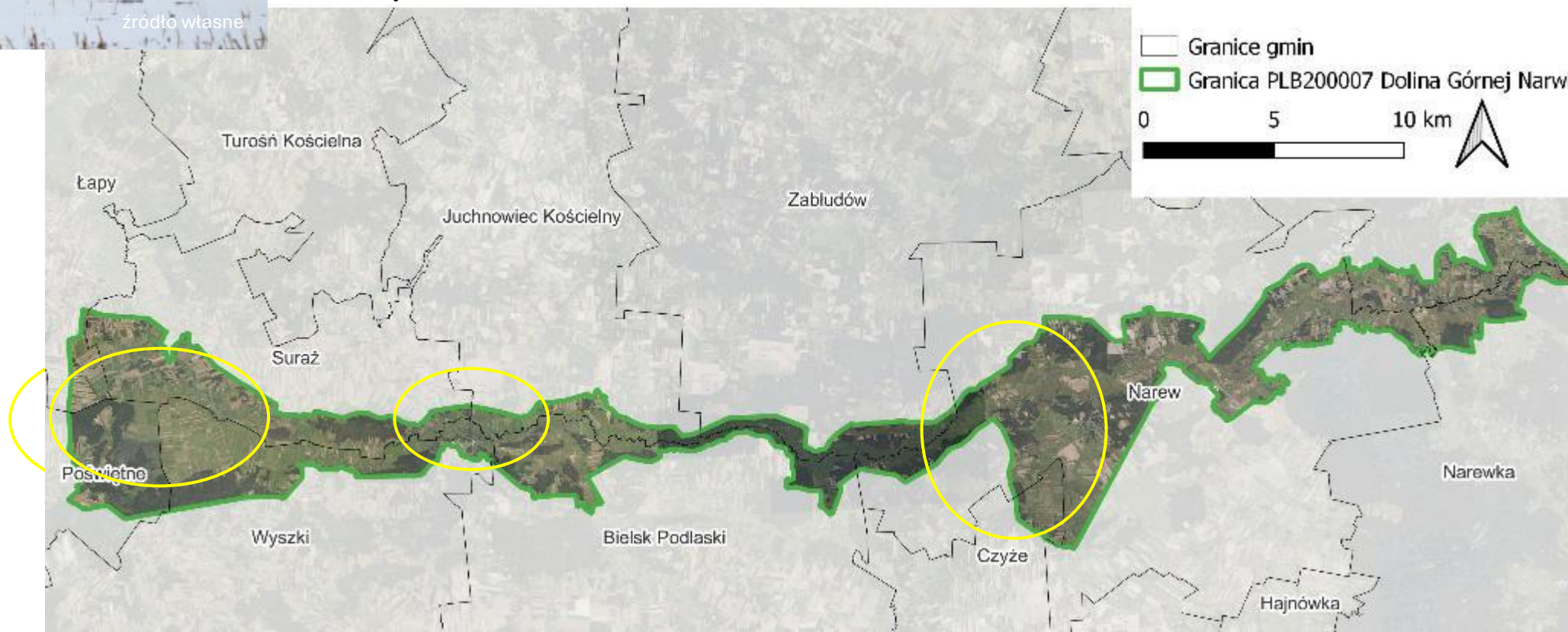
Stan populacji: U1

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania:

U1

Ogólna ocena: U1

A154 Dubelt *Gallinago media*

Liczebność zgodnie z SDF: 32 – 94 s. ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2019 r.: 35 – 42 s. ²

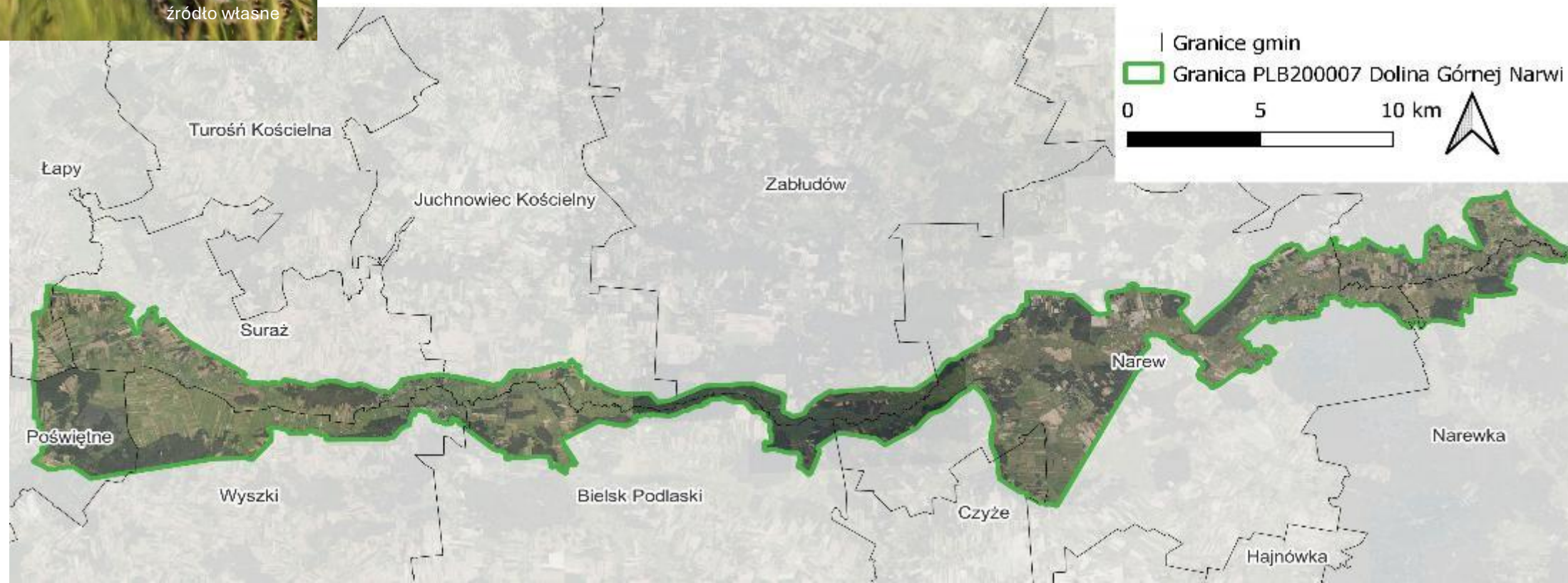
¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019

Stan populacji: U1

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U1

A156 Rycyk *Limosa limosa*

źródło własne

Liczebność zgodnie z SDF: 330 s. ¹

Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.: 2
– 3 s. ^{2, 3}

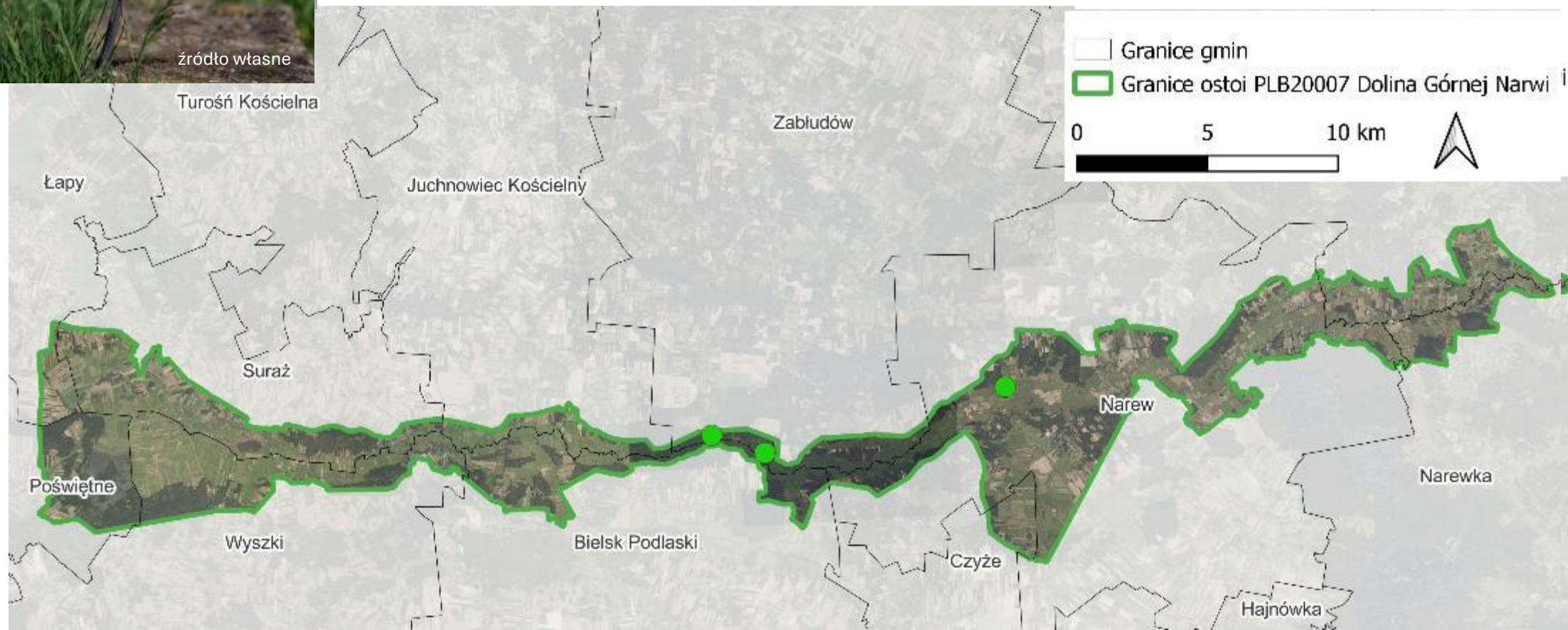
Stan populacji: U2

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U2

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

A162 Krwawodziób *Tringa totanus*

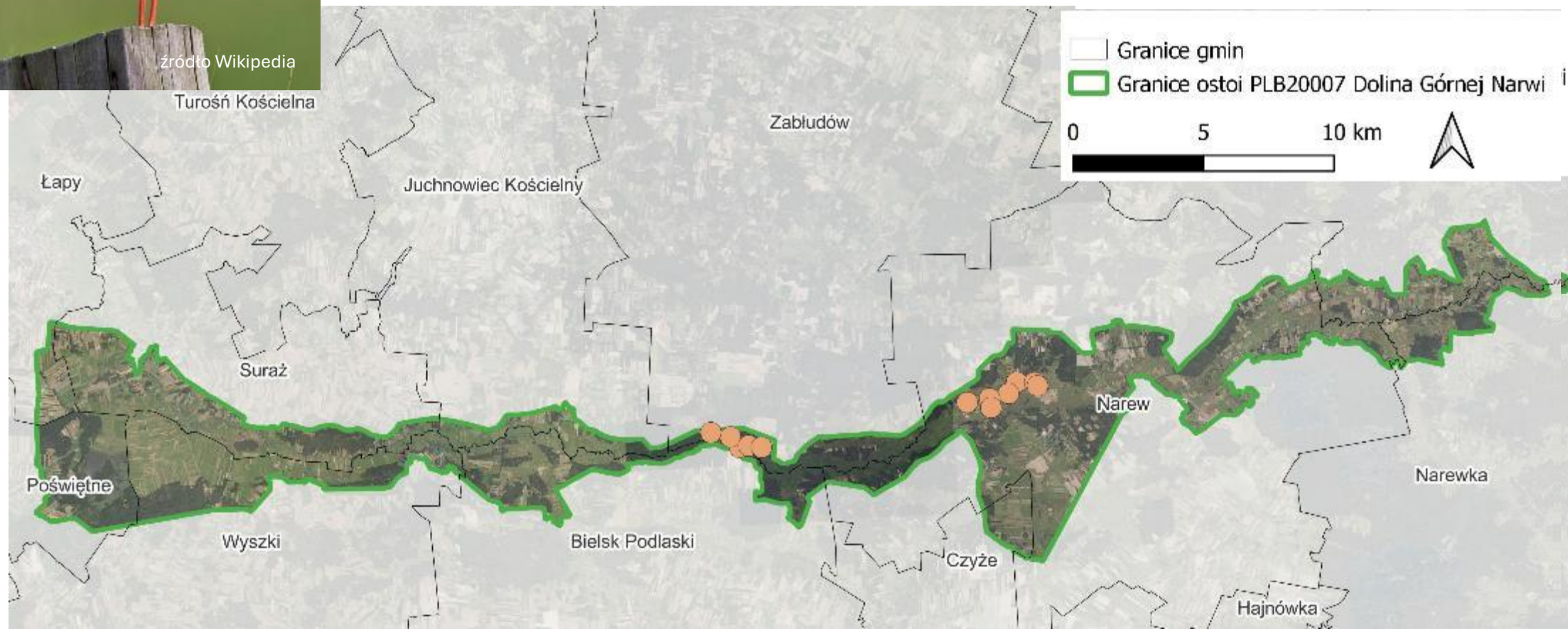
źródło Wikipedia

Turośń Kościelna

Liczebność zgodnie z SDF: 215 s. ¹
Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.:
9-14 s. ^{2, 3}

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

Stan populacji: U1
Stan siedliska: U1
Perspektywa zachowania: U1
Ogólna ocena: U1

A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger*

źródło własne

Liczebność zgodnie z SDF: 60 p. ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2019 r.: 0 p. ²

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2025 r.: 0 p. ²

Stan populacji: U2

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: XX

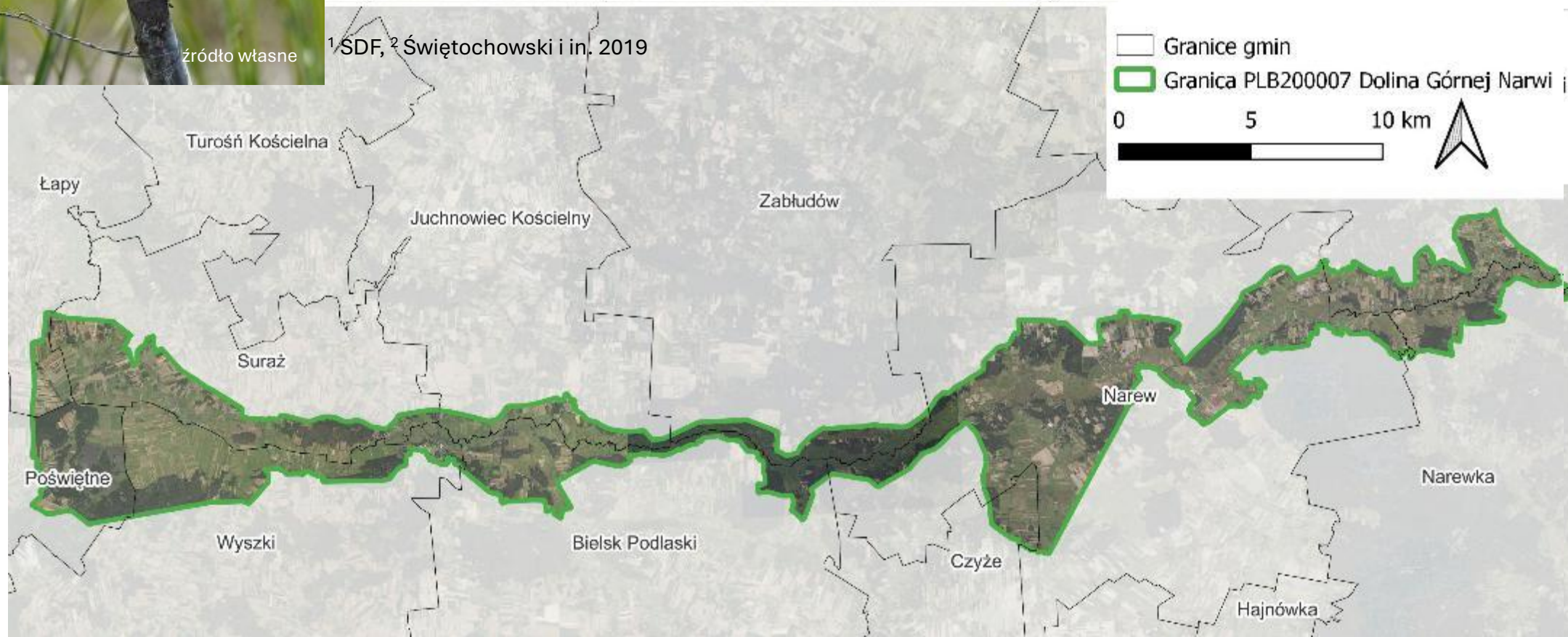
Ogólna ocena: U2

¹SDF, ² Świętochowski i in., 2019

□ Granice gmin

□ Granica PLB200007 Dolina Górnej Narwi

0 5 10 km

A197 Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucoptera*

Liczebność zgodnie z SDF: 1 145 p. ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2019 r.: 0 p. ²

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2025 r.: 0 p. ²

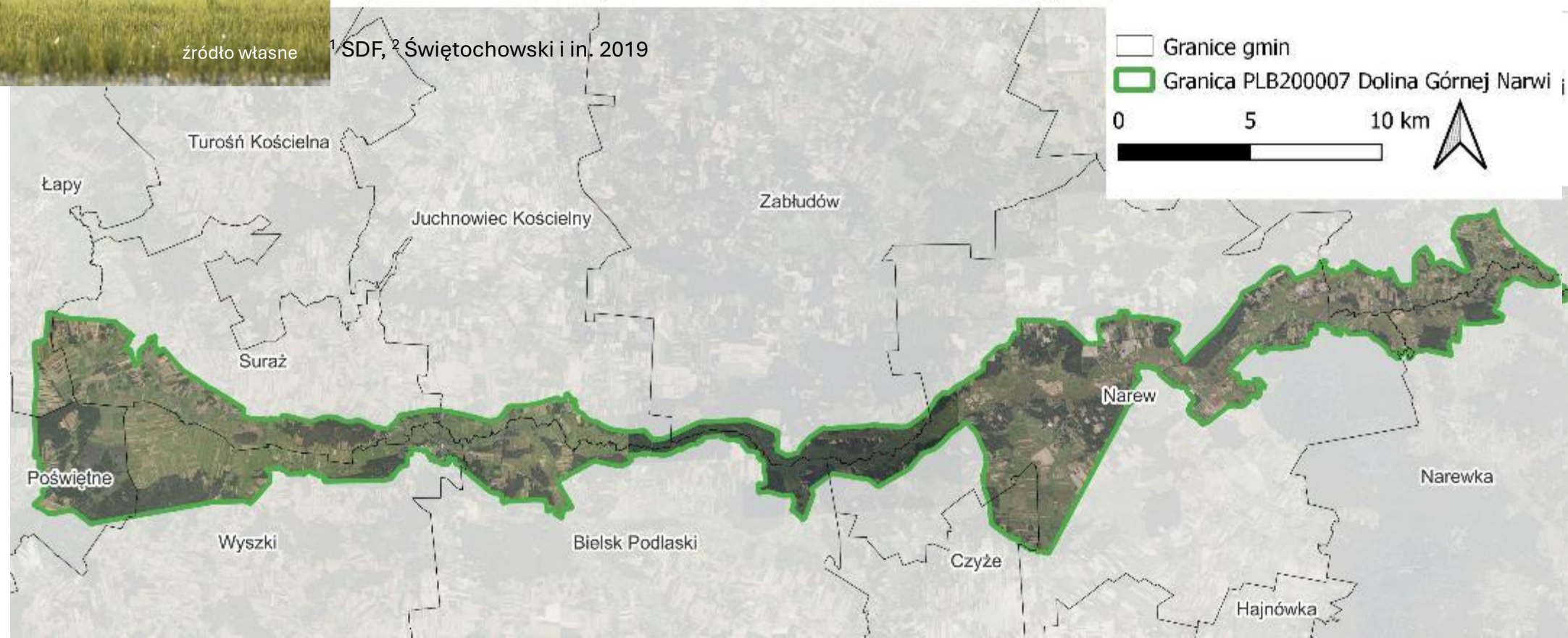
Stan populacji: U2

Stan siedliska: U2

Perspektywa zachowania: XX

Ogólna ocena: U2

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019

A222 Uszatka błotna *Asio flammeus*

Liczebność zgodnie z SDF: 1-2 s. ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2019 r.: 0 s. ²

Stan populacji: U2

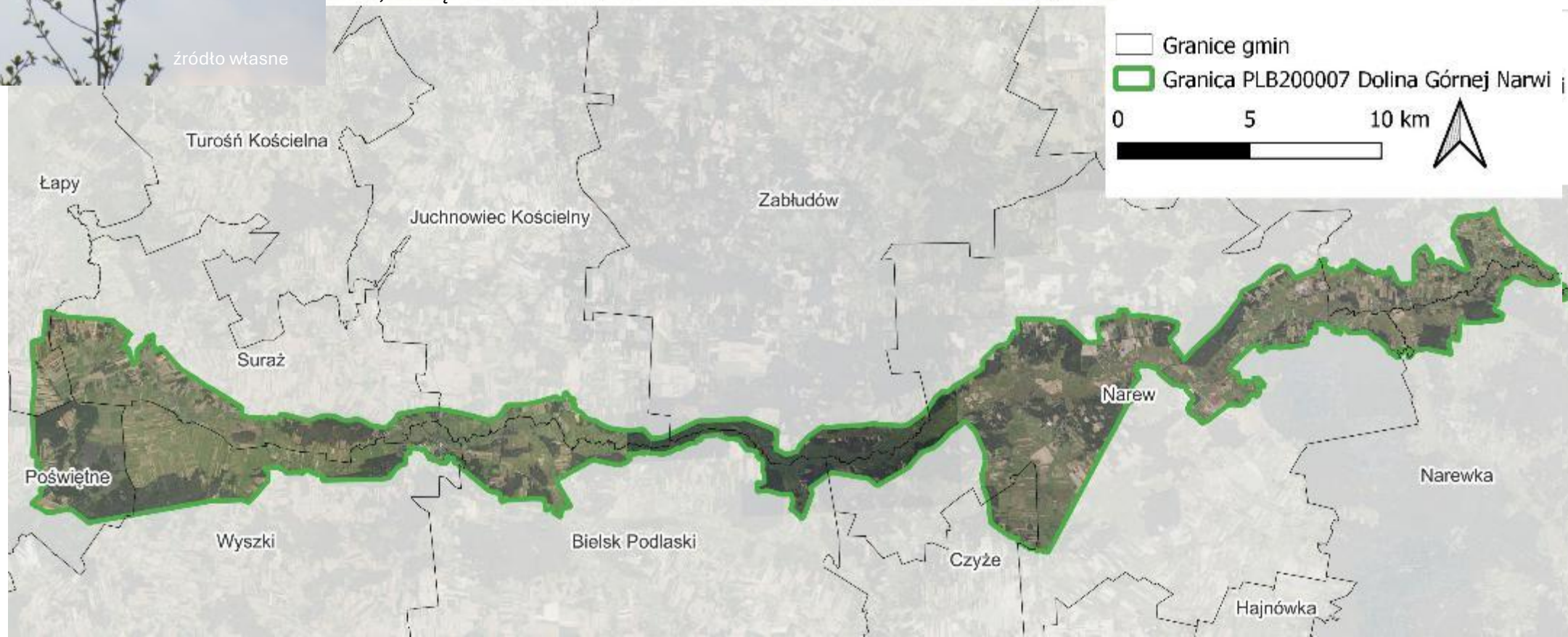
Stan siedliska: U2

Perspektywa zachowania: XX

Ogólna ocena: U2

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019

źródło własne

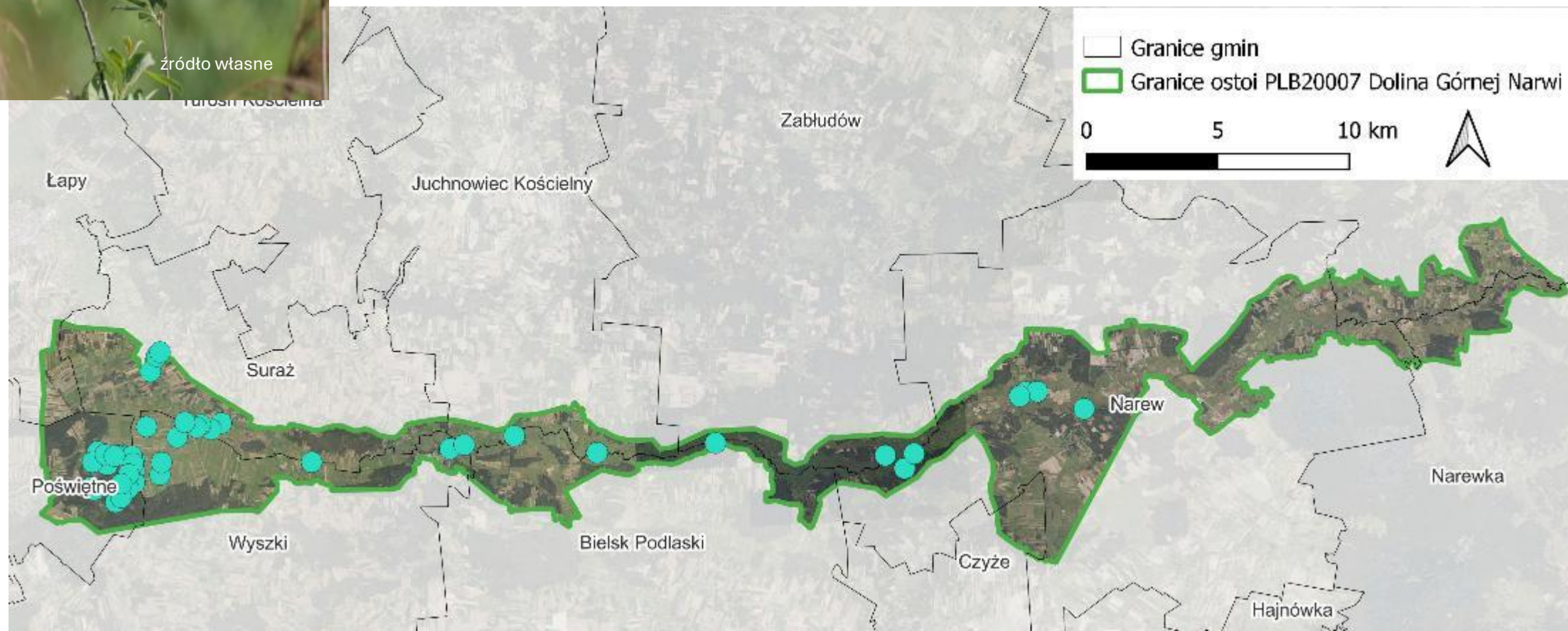
A272 Podróżniczek *Luscinia svecica*

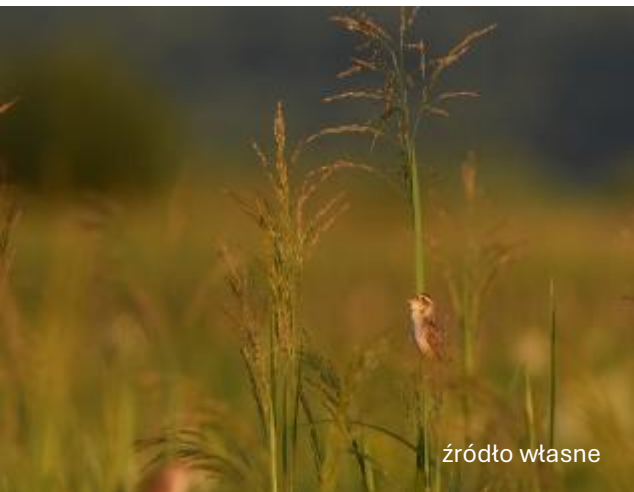
Liczebność zgodnie z SDF: 5 - 23 s. ¹
Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.:
48 - 50 s. ^{2, 3}

Stan populacji: FV
Stan siedliska: U1
Perspektywa zachowania: FV
Ogólna ocena: U1

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

A294 Wodniczka *Acrocephalus paludicola*

Liczebność zgodnie z SDF: 26 – 28 s. ¹

Liczebność odnotowana podczas inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.: 0 – 2 s. ^{2, 3}

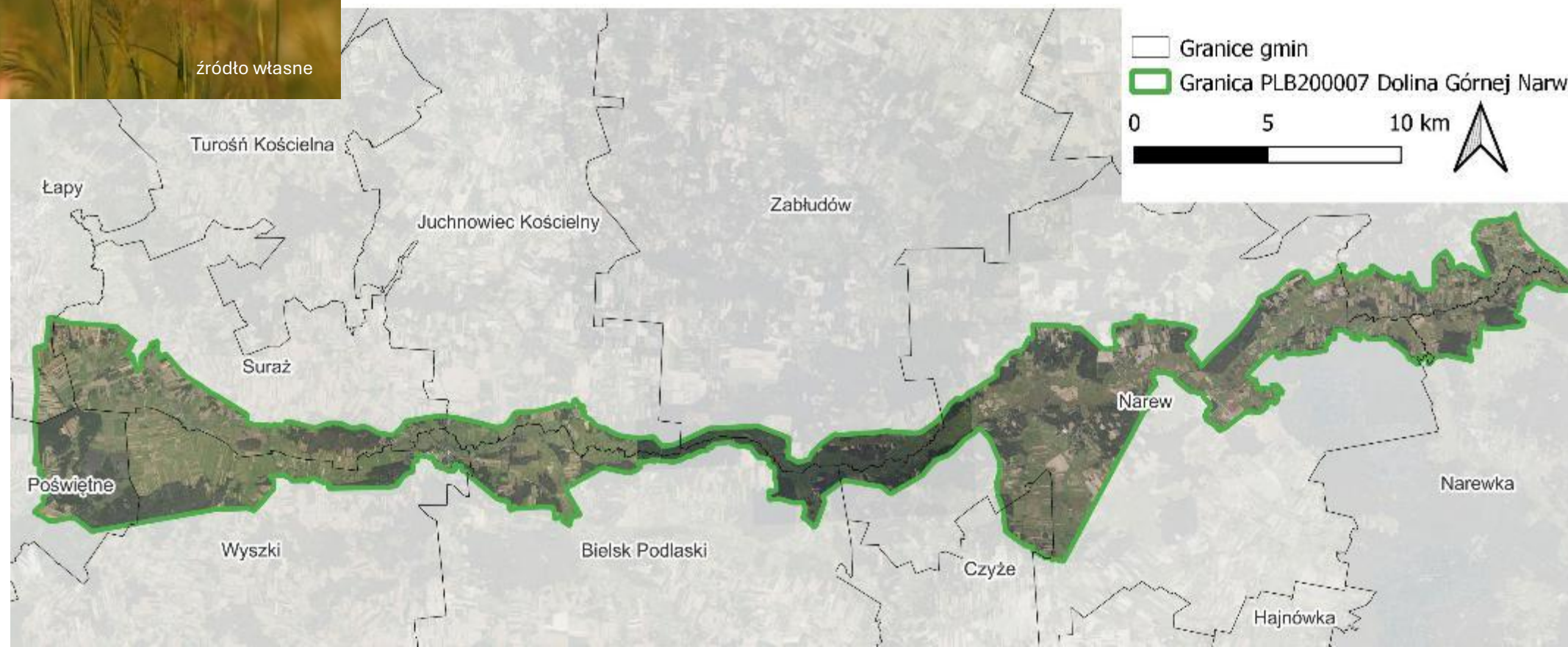
Stan populacji: U1

Stan siedliska: U1

Perspektywa zachowania: U1

Ogólna ocena: U1

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

A409 Cietrzew *Lyrurus tetrix*

Liczebność zgodnie z SDF: 2 – 22 s. ¹

Liczebność odnotowana podczas
inwentaryzacji w 2019 r. oraz 2020-2021 r.: 0
s. ^{2, 3}

¹ SDF, ² Świętochowski i in. 2019, ³ Świętochowski i in. 2021

źródło własne

- Drastyczny spadek liczebności cietrzewia w Polsce (do 98% na Nizinie Północnopodlaskiej) i zanik lęgówisk w perspektywie najbliższych lat
- Silna izolacja i osiadły tryb życia → brak realnych szans na naturalną recolonizację (także z Białorusi)
- Kluczowe, trudne do wyeliminowania zagrożenia: zmiany klimatu, utrata siedlisk, antropopresja, izolacja populacji
- Restytucja obarczona bardzo wysokim ryzykiem niepowodzenia → zasadna zmiana oceny populacji na „D” (nieistotna)

Lp.	Kod	Gatunek	Ocena ogólna
1	A055	Świstun	U1
2	A054	Rożeniec	U1
3	A056	Cyranka	U1
4	A081	Błotniak stawowy	U1
5	A118	Wodnik	U1
6	A272	Podróżniczek	U1
7	A142	Czajka	U1
8	A161	Batalion (populacja lęgowa)	U1
9	A154	Dubelt	U1
10	A162	Krwawodziób	U1
11	A297	Wodniczka	U1
12	A031	Bocian biały	U1
13	A041	Gęś białoczelna	U1
14	A021	Bąk	U1

Lp.	Kod	Gatunek	Ocena ogólna
14	A215	Puchacz	U1
15	A038	Łabędź krzykliwy	U1
16	A239	Dzięcioł białostrzbiety	U1
17	A120	Zielonka	U1
18	A006	Perkoz rdzawoszyi	U2
19	A161	Batalion (populacja migrująca)	U2
20	A156	Rycyk	U2
21	A122	Derkacz	U2
22	A084	Błotniak łąkowy	U2
23	A197	Rybitwa czarna	U2
24	A198	Rybitwa białoskrzydła	U2
25	A222	Uszatka błotna	U2
26	A119	Kropiatka	U2
27	A409	Cietrzew	XX

Weryfikacja listy i statusu przedmiotów ochrony w obszarze

- Do usunięcia:

Cietrzew

- Do rozważenia:

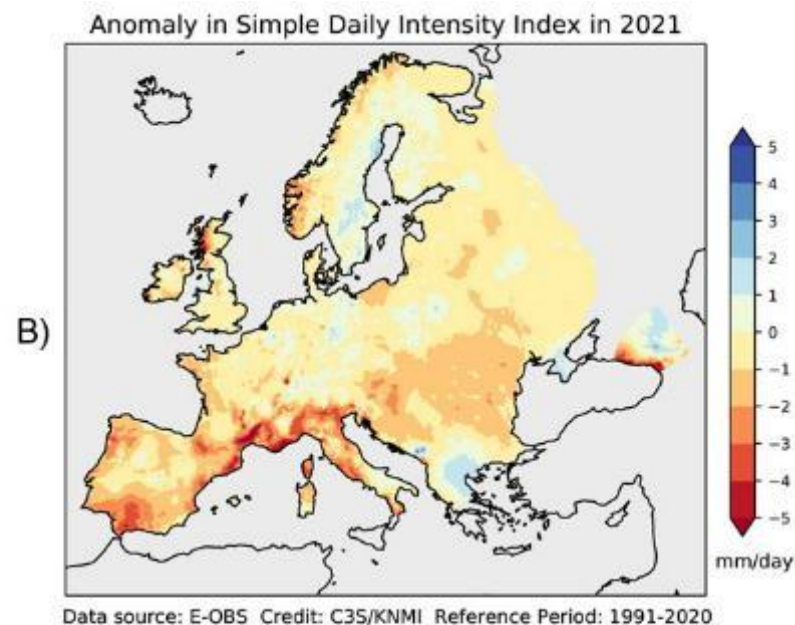
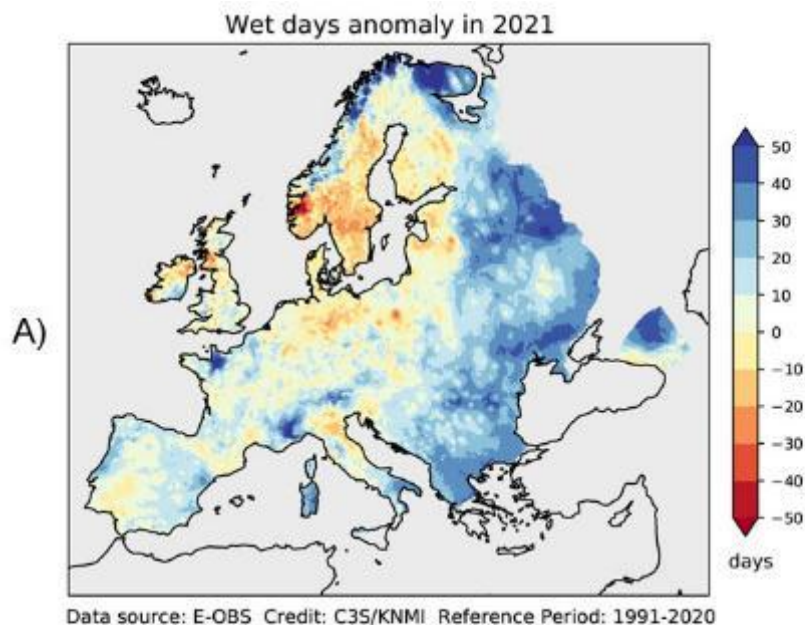
Rybitwa czarna

Rybitwa białoskrzydła

Perkoz rdzawoszyi

PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu

- Istniejące zagrożenie dla WSZYSTKICH 26 gatunków

Copernicus Climate Change Service
European State of the Climate | 2021

PROGRAMME OF
THE EUROPEAN UNION

IMPLEMENTED BY
 ECMWF

PF14 Modyfikacja reżimów zalewowych, ochrona przeciwpowodziowa dla rozwijającej się zabudowy (Zły rozrząd wody na Siemianówce)

Istniejące zagrożenie dla 24 gatunków (**WSZYSTKICH** prócz błotniaka łąkowego i dzięcioła białostrzybnego)

PI01 Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla UE

(Norka amerykańska, szop pracz, jenot)

- A006 perkoz rdzawoszyi
- A021 bąk
- A038 łabędź krzykliwy
- A055 cyranka
- A081 błotniak stawowy
- A084 błotniak łąkowy
- A118 wodnik
- A119 kropiatka
- A120 zielonka
- A122 derkacz
- A142 czajka
- A151 batalion
- A154 dubelt
- A156 rycyk
- A162 krwawodziób
- A197 rybitwa czarna
- A198 rybitwa białoskrzydła
- A215 puchacz
- A222 uszatka błotna

PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu - cz.1 (Drapieżnictwo)

A 055 Cyranka

A149 Batalion

A084 Błotniak łąkowy

A142 Czajka

A122 Derkacz

A162 Krwawodziób

A151 Dubelt

A156 Rycyk

A215 Puchacz

PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu - cz.2

(Sukcesja)

A122 Derkacz

A151 Dubelt

A156 Rycyk

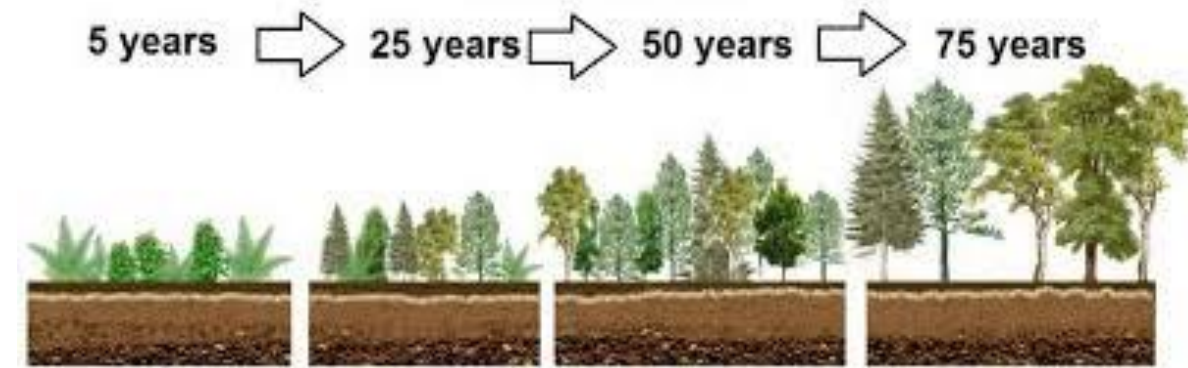
A149 Batalion

A031 Bocian biały

A119 Kropiatka

A222 Uszatka błotna

A294 Wodniczka

źródło Wikipedia

PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)

A084 Błotniak łąkowy

A122 Derkacz

A154 Dubelt

A156 Rycyk

A151 Batalion

A031 Bocian biały

A055 Cyranka

A119 Kropiatka

A142 Czajka

A162 Krwawodziób

PA22 Odwadnianie w celu wykorzystania gruntów jako grunty rolne

(Melioracje torfowisk, kopanie torfu) (Niszczanie tam bobrowych)

A122 Derkacz

A154 Dubelt

A156 Rycyk

A151 Batalion

A119 Kropiatka

A142 Czajka

A162 Krwawodziób

Źródło: Google maps

A118 Wodnik

A038 Łabędź krzykliwy

Źródło: wikipedia

PA06 Koszenie lub ścinanie biomasy na użytkach zielonych (Intensywne użytkowanie)

A084 Błotniak łąkowy

A122 Derkacz

A151 Batalion

A154 Dubelt

A156 Rycyk

A222 Uszatka błotna

źródło Ktozbuduje.pl

PA25 Działalność rolnicza niewymieniona powyżej (Intensywne nawożenie łąk)

A122 Derkacz

A151 Dubelt

A156 Rycyk

A149 Batalion

A142 Czajka

źródło Farmer.pl

PF03 Tworzenie lub rozwój infrastruktury sportowej, turystycznej i rekreacyjnej

PB14 Gospodarka leśna prowadząca do zmniejszenia starodrzewiu

A215 Puchacz

źródło własne

**PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew
(w tym martwego drewna)**

**PB14 Gospodarka leśna prowadząca do
zmniejszenia starodrzewiu**

**PH05 Pielęgnacja drzew, wycinka/usuwanie
drzew przydrożnych i roślinności w celu
zapewnienia bezpieczeństwa publicznego**

A239 dzięciół białostrzbiety

Prace terenowe na 2026 rok:

- Dzięcioł białostrzbiety
 - dwie kontrole dogodnych siedlisk (II połowa marca i II połowa kwietnia), tj. podmokłych lasów liściastych i mieszanych
 - Dotychczas wg SDF: 2-5 p.
- Puchacz
 - Nastuch w dogodnych siedlisk (II połowa lutego – marzec), tj. dojrzałych, niedostępnych drzewostanów, najlepiej olsów, w trakcie wyżowej pogody
 - Dotychczas wg SDF: 1-2 p.

źródło własne

źródło Wikipedia

Literatura

- Świętochowski P., Niemczynowicz A., Szczęch R., Białomyzy P., Korniluk M. **2021**. Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony na obszarze Natura 2000 PLB200007 w części położonej na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP II etap. RDOŚ, Białystok.
- Świętochowski P., Grygoruk G., Białomyzy P., Tumiel T., Korniluk M., Wereszczuk M. **2019**. Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony na obszarze Natura 2000 PLB200007 z wyłączeniem gruntów Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP I i II etap. RDOŚ, Białystok.
- Świętochowski P., Grygoruk G., Tumiel T., Korniluk M. **2022**. Raport z monitoringu rybitw czarnej i białoskrzydłej na obszarze OSO Dolina Górnej Narwi w roku 2022. RDOŚ, Białystok.
- Świętochowski P., Korniluk M., Grygoruk G., Tumiel T. **2021**. Raport z monitoringu wybranych gatunków ptaków na obszarze OSO Dolina Górnej Narwi w roku 2021. RDOŚ, Białystok.
- Świętochowski P., Grygoruk G., Tumiel T. **2022**. Raport z monitoringu wybranych gatunków ptaków na obszarze OSO Dolina Górnej Narwi w roku 2022. RDOŚ, Białystok.
- Tumiel T., Świętochowski P., Grygoruk G. **2023**. Raport z monitoringu krwawodzioba, rycyka, błotniaka łąkowego i wodniczki na obszarze OSO Dolina Górnej Narwi w roku 2023. RDOŚ, Białystok.